

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elk regel meer. . . . . 0.15.
Behalve de 85 cts. zegelgeld.

ZATURDAG 24 DECEMBER.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:

JOH. NOMAN en ZONN, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . .
Voor de overige steden des Rijks . . . . .

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement f 60, Ned. Cour.

De discussiën over de Begrooting.

VIII.

ANTI-REVOLUTIONNAIRE VADERLANDSLIEFDE.

Bij de optreding van het tegenwoordig Ministerie heeft de anti-revolutionnaire partij zich op een standpunt geplaatst, waardoor zij ontegenzeggelijk de aandacht moest trekken van de constitutionnele partij. De juichtoon over de aftreding van het vorig Ministerie aangeheven; de ingenomenheid met hetgeen als programma eener tegenovergestelde rigting werd openbaar gemaakt; de medewerking, in strijd met hare antecedenten, tot daargestelling eener wet op het toezigt der kerkgenootschappen verleend: in één woord, de beoefde ondersteuning aan het opgetreden Ministerie, in ónafscheidelijk verband beschouwd met den aard en de kracht der overige in de Tweede Kamer vertegenwoordigde staatkundige partijen, waardoor aan de anti-revolutionnaire partij, ofschoon op zich zelve onbeduidend en krachteloos, evenwel de magt in handen was gespeeld, om het gewigt der beslissing bij opgekomen verschil van beginsel en toepassing, in de schaal te leggen: dat alles maakte de toestand des Vaderlands of het behoud van het constitutionnele beginsel beklagenswaardig.

Voorzigtigheid was voor de constitutionnele partij te meer gebiedend, als het scheen uit de stoute eischen der kleine anti-revolutionnaire partij, dat hare medewerking tot ondersteuning van het Ministerie, door wederkerige beloften en concessiën was verkregen.

Uit de houding der anti-revolutionnaire partij na den afloop der verkiezingen, werd ons meer en meer duidelijk, dat werkelijk een bondgenootschap tusschen het opgetreden Ministerie en die partij heeft bestaan.

Uit de herhaalde drangredenen, om zich over het ministriële programma nader te verklaren, moest ontegenzeggelijk de gevolgtrekking worden gemaakt, dat eene verbinding tot het anti-revolutionnaire beginsel, van de zijde van het nieuwe Ministerie, was laten blijken.

Uit het verlangen naar den strijd tusschen de leden van het afgetreden en van het bestaande Ministerie, bleef de toelag niet verborgen, om het gewigt van het bondgenootschap in herinnering te brengen.

Het was ons telkens, alsof de anti-revolutionnaire partij den eisch deed van het bedongen loon; maar ook alsof het Ministerie tot verevening ongezend bleef.

Het scheen al meer en meer, dat men, — hoe ook met het opgetreden Ministerie daarin homogeen: liever beschouwingen dan daden, bij voorkeur beginselen ontwikkelen, minder op uitkomsten wijzen, theorie boven praktijk stellen, — toch ook eens loon voor den arbeid verwachtte terwijl het Ministerie al meer en meer van de tegenovergestelde rigting scheen af te wijken.

Eindelijk, bij de discussiën over de begrooting, kwam het aan den dag, dat de anti-revolutionnaire partij de rol van *Advocaat Patelin*, het Ministerie die van den *Schaapherder* heeft vervuld.

Met innig welbehagen werd bij de beraadslaging over de afdeling *Onderwijs*, in de zitting van den 1sten Dec., door het erkend hoofd der anti-revolutionnaire partij het onvermogen van het vorig Ministerie op anti-revolutionnaren trant betoogd, om te beter den eisch van het tegenwoordig Ministerie te doen gelden. Die betoef vooral de regeling van het openbaar lager onderwijs, in verband met het regt der *Herengedzindheid*. Overholen werden de vragen betreffende: wat bedoelt en wat verlangt de anti-revolutionnaire partij? Die eisch werd aangedrongen met eene wijziging op de April-beweging:

„Wien zal niemand zich verwonderen, dat ik op eenigzins toon het woord voer. Van waar dat? Vooreerst hebben wij aanspraak op eenige mededeeling der inzichten van het Gou-vernement. De verklaring van 26 April, niet enkel oorlogs-achtig, bevat hieromtrent niets; ook later heeft men hierover vernomen; ten andere geldt het een nationaal regt.”

„Ik vraag geene reactie. Ik sprekende uit mijn eigen standpunt, gedachtig geweest te zijn het regt van allen. Er is matiging, geene aanspanning in hetgeen wij wenschen. Eenige grondslag was mij, dacht ik, verband; niet het oog op den aard van onze rigting; op het gestadig wissel in deze zaak; op hetgeen wij van dit Ministerie te gemoet zien en op het belang, ook van dit Kabinet.”

„Ik heb gelet op hetgeen van dit Ministerie mag worden verwacht; op den oorsprong van dit Ministerie heb ik gelet. Wij hebben verwacht en wij verwachten eene gewijzigde politiek. Wij ontkennen, dat dit Ministerie geene andere roeping zou gehad hebben dan om de Protestantische opgewondenheid te sussen en ons in een toestand te brengen, waaruit wij, andermaal door plotselinge verandering van personeel, met een gevaarlijken reactionairen sprong in den toestand, zoo niet van Maart 1848, van Maart 1853 zouden worden gebracht.”

„Ik heb gelet op het belang ook van dit Kabinet. Ik wensch vooral bij hetgeen ik nu zeg, mij voor alle overdrijving te wachten. Evenwel geloof ik op den voorgrond te mogen stellen, dat ook de rigting, waartoe wij behooren, tot het ontstaan en de instandhouding van dit Ministerie heeft medegewerkt. Wij wenschen dit Ministerie te blijven ondersteunen. Wij kunnen dit niet, het is dikwijls gezegd en het kan niet te dikwijls worden herhaald, dan volgens de eigenaardigheid van ons beginsel — daar buiten hebben wij geene kracht. Zoo wij iets vermogen, het is omdat dit beginsel bij een niet onaanzienlijk deel van het volk sympathie vindt. Ik moet er een wenk bijvoegen, niet overtoellig bij de omstandigheden, die wij beleven en misschien spoedig te gemoet gaan: door den samenloop van gebeurtenissen en de verhouding der partijen zijn wij voor het Ministerie, en op die oogenblik nog een, ik zeg niet onmisbaar, maar toch zeer bruikbaar element. In de Kamer is ons getal eenigzins vermeerderd en hoog waarschijnlijk zal het winnen.”

„En op hoedanige wijze werd het Ministerie op die eischen gelet en daaraan te gemoet gekomen? Wij onderkennen zulks meest volledig aan de rede van den Heer GROEN VAN PRINSTERER op den volgenden dag (2 Dec.):

„Wat is, wanneer ik zamenvat het antwoord van den Minister op onze, naar ik dacht, billijke en gematigde wenschen, de uitkomst der zaak? Dat ons niets, niets hoegenaamd toegezegd is. — Met leedwezen, met teleurstelling herhaal ik: er is ons niets toegezegd. Op dit oogenblik is aan de Christelijk-historische partij niets toegezegd en het schijnt dat wij de voortzetting moeten verwachten, althans ten onzen opzichte, van hetgeen onder het vorig Gouvernement geschied is. En nu wil ik spreken, niet in ons belang, maar in het belang van het Vaderland en van het kabinet, en dan vraag ik: is dit in de tegenwoordige omstandigheden raadzaam?

„De crisis in April 1853 begonnen is niet voorbij. Tel uw vijand niet te licht, acht uw zelven niet te sterk en vergeet niet, dat somtijds ieder bondgenoot, ook de zwakste, niet alleen bruikbaar is, maar onmisbaar. Vergeet niet, dat de strijd voortduurt, geen systeem van *transactie*, geen systeem van *pacificatie* of zoo ik het triviaal mag uitdrukken van *amadou-eren* baat u. De vijand vergeeft niet hetgeen gij verrigt hebt, en waarom niet? Omdat hij op hervorming kans ziet. Met geen afweren en afwachten kunt gij volstaan. De strijd moet op vijandelijk gebied worden overgebracht. En hoe? Aan de Natie moet blijken, dat er tusschen u en het vorig gouvernement een wezenlijk en gunstig verschil is.”

„En niettegenstaande dien ernstigen wenk, zijn de Ministers en de ministriële partij in hoedanige weerbarstigheid tegen de anti-revolutionnaire partij volstandig gebleven. En ondanks deze klagte, dat het tegenwoordig Ministerie de voortzetting is van het vorige, durfde de Heer VAN HALL weinige dagen later verklaren, dat men blind moest zijn, om niet te zien hoe groote kloof er bestond tusschen de rigting van het tegenwoordige en die van het vorige Ministerie.

De *Nederlander* van 10-December zegt:

„Schrikbarend is het tafereel dat de heer DE KEMPENAER heeft opgehangen van den onbetuygelden overmoed der anti-revolutionnaire partij.”

„Tegen dit systeem van *beteugeling* en *policie* aangedrongen door het gevaarlijke eenen, uit eene scheuring in de Hervormde Kerk geboren staatkundige partij, heeft de heer GROEN zich weerbarstig betoond.”

„Het schijnt dat de heer MACKAY met de vredelievende beteugeling der Gezindheden door den Staat, die de heer DE KEMPENAER naar vrijzinnig verdraagzamen trant aangeboden heeft, niet gediend is.”

en op 12 December:

„Welke zijn omtrent het openbaar onderwijs de denkbeelden

van den Minister van Binnenlandsche Zaken? — De Minister verlangt nader overleg; ofschoon, op dit oogenblik, meer overhelling naar de beginselen van zijn voorganger dan naar de onne bezpeurd wordt.”

„De tijd zal leeren, of het eerste gezegde van den Minister van Marine: ik geloof, dat de rigting van dit Ministerie even zoo liberaal is als die van het vorige, — niet juist dan het tweede: ik heb daarmede bedoeld even liberaal in een anderen zin, — geweest is.”

zoo ook op 13 December:

„We kunnen ons niet ontveinzen, dat we, ook onder dit Ministerie, een harden strijd te gemoet gaan. Door de tegenstanders van den vorigen Minister van Binnenlandsche Zaken wordt (ten opzichte van het onderwijs) aan zijn systema halde gebragt. De verwantschap in beginsel en de eenzelvigheid der vrijzinnige rigtingen is onmiskenbaar.”

Wij hebben ons beijverd, getrouw weder te geven de woorden zelven der anti-revolutionnaire organen.

Wij constateren de volgende hoofdpunten waaruit o. i. genoegzaam blijkt, dat de anti-revolutionnaire partij:

- a. tot het ontstaan van het tegenwoordig en dus ook tot de aftreding van het vorig Ministerie heeft medegewerkt;
- b. onder voorwaarde van eenige concessiën het Ministerie heeft ondersteund;
- c. op zich zelve krachteloos en onvermogen tot bevestiging is;
- d. slechts waarde heeft door de verhouding der overige staatkundige partijen;
- e. trots bedreiging en eisch als staatkundige partij meer en meer onbeduidend wordt;
- f. slechts leeft bij illusien, zoo als: *la Nation c'est moi* en *l'Eglise c'est moi*;
- g. alleen langs den weg van teleurstellingen wijzer wordt.

Wij zouden wel willen weten, op hoedanige wijze die handelingen van de anti-revolutionnaire partij zij te rijmen met de beginselen: die zij belijdt en voorstaat betreffende:

- het droit divin;
- de ministriële verantwoordelijkheid;
- het regt der gezindheden.

Wij vragen met ernst, of de vaderlandsliefde der anti-revolutionnaire partij zich niet oplost in de toepassing der spreuk: *Charité bien ordonnée commence par soi-même*.

Wij eindigen deze onze beschouwing over de houding der anti-revolutionnaire partij bij de begrooting met eene herinnering aan de voorspellingen van de *Grondwet*.

„Voor de bevordering van partijbelang mag het belang des Vaderlands bij de heere: dezerzijds wel op den achtergrond geschoven worden.” (5 Augustus)

„Eens — wij roepen het met den waardigen SLOET TOT OEDHUIS uit — zal de tijd aanbreken, dat de Koning zal ontwaren, wie de verstandige en wie de verdwaasde raadgever van de Kroon zijn geweest!” (10 September)

„De Heer GROEN was opposant: onder Willem I, onder Willem II, onder Willem III. Slechts ministriël van April 1853 tot.....” (20 September)

„Zonder de aprilsylagen was de tegenwoordige verzameling Ministers niet op het Kussen gekomen.”

„Niemand, die oprechtheid wil betrachten, of hij zal daarin met ons instemmen.”

„Duidelijk bewijs, dat de homogeniteit van het vorig Ministerie met de groote meerderheid der natie slechts accidenteel is verbroken.” (22 September)

„Het Ministerie tracht zich meer en meer los te rukken van de anti-revolutionnaire partij, als een werktuig, dat men wegwerpt, als het gebruikt is.” (3 October)

„Als de Heer GROEN gedwongen mogt worden dit Ministerie te bestrijden, hij zou het doen met weersin. Deze woorden zijn, gelijk de ervaring heeft geleerd, voor de anti-revolutionnaren synoniem aan het *Nafete*;

men moet steeds op de tegenovergestelde rigting be-
dacht zijn. (4 October)

Het Ministerie tracht alle pogingen aan te wenden,
om de aangekondigde tegenovergestelde rigting in ver-
getelheid te doen brengen. (13 October)

De Heer VAN BOSSE deed, in zijne merkwaardige
rede van den 20sten, o. a. de volgende, schijnbaar
eenvoudige vraag: *Waarom is in de Staats-Courant*
nog niet verschenen het maandelijksch overzicht van
de opbrengst der belastingen? Dit geschiedt doorgaans
uiterlijk den 17den van elke maand. Het is heden
reeds de 20ste, en nog zien wij niets gepubliceerd. Is
het besloten water daarvan de oorzaak?

De Minister van Financiën heeft geen antwoord op
deze vraag gegeven.

Wij zullen dit antwoord thans geven.

Het maandelijksche overzicht is heden in de *Staats-
Courant* verschenen: een dag, na de verwerping van
het voorstel der negen leden. Wij geven het, bij uit-
zondering, in zijn geheel, aan onze lezers; en welligt
zal men tot het vermoeden komen, dat de mededeeling
van deze opgave vertraagd kan zijn, om niet in de
Staats-Courant gelijktijdig te weerspreken de ongunstige
schildering, die in de Kamer van de uitkomst der be-
grootingen is gegeven.

Uit het overzicht blijkt toch, dat reeds over de 11
maanden van dit jaar de schatkist f 1,114,285,20½
meer heeft ontvangen dan in de 11 maanden van 1852;
en dat de belastingen nu reeds f 2,889,062,75 MEER
hebben bedragen, dan de raming was!!

Dat komt nog al anders uit, dan de ruim 3 tonnen
gouds, die de Minister van Financiën voorstelde als
het *batig slot* over 1854 te zullen zijn, en dan de *te
korten*, die zelfs in het verschieft werden voorgespiegeld!

De opgave van het *Departement van Financiën* toont
aan, hoe kunstig in de Kamer de *Minister van Finan-
ciën* van de tegenovergestelde rigting, cijfers heeft
gegroepeerd.

Nederlanderachtigheden.

De onwaarheid — wij schromen niet, ditmaal dit woord
te gebruiken —, waartoe de *Nederlander* zich verlaagt,
om de negen Voorstellers bij de Natie in discredit te
brengen, is welligt zonder eenig voorbeeld.

De Heer Groen had, om de lachspieren zijner toe-
hoorders in de Tweede Kamer in beweging te brengen,
door eene spitsvondige, maar onwaarachtige voorstelling
traachten te betoogen, dat de Negen Voorstellers, onder
den indruk van de afschaffing der belasting op het ge-
lacht, al de overige belangen van het Vaderland op den
achtergrond hebben geschoven:

De *Nederlander* haast zich deze onwaarheid van den
heer GROEN in dier voege aan de natie, als waarheid,
te verkondigen.

Het is niet overbodig, met verwijzing naar de beraadslagingen
over de *Begrooing*, te doen opmerken, dat bij de Voorstellers
van afschaffing der belastingen, AL HET OVERIGE, de *afbrekking*
onzer buitenlandse politiek, onderwijs, kunsten en wetenschappen,
vermeerdering van uitgaven ten behoeve van de overzeesche
bezittingen, en zelfs de verdediging van het *Nederland*, door
eene te laag waarwaarde regeling onzer strijdkrachten, op DEN
AANGEBOND EN IN VERGETELHEID GERAAKT IS.

Wij verklaren die beschuldiging te zijn *loegenachtig*.

Het bewijs?

De heer DE MAN sprak over Buitenk. Zaken twee
malen, *Beildad* 180, 184; over de rijks-politie, 211;
over de geheime politiek-gelden, twee malen 211, 212;
over de uitbreiding onzer spoorwegen, 228; over de
instelling van departementen van eeredienst, 308; over
het stelsel van amortisatie, twee malen, 343, 351; over
de rijks-advocatie, 359, en over het depart. van oor-
log, 381.

De heer TER BRUGGHEN HUGENHOLTZ sprak bij
Buitenk. Zaken over de wenschelijkheid, om onze vlag
te zien wapperen in Australië, 180; over de regeling van de
tucht op onze koopvaardijvloot, twee malen, 195, 206;
over de verkiezingen, twee malen, 209, 210; over
de uitbreiding der telegrafie, 299; over de belangen
onzer Marine, vier malen, 329, 336, 338, 340; en
over koloniale belangen, twee malen, 385, 390.

De Heer VAN BOSSE sprak over de instelling der
Rekenkamer, 165; over de Buitenlandsche Zaken, twee
malen, 178, 183; over Binnenl. zaken, twee malen,
241, 247; over het vraagstuk der Eerediensten 318;
over het finantiëel stelsel van het tegenwoordig Minis-
terie, vier malen, 341, 343, 350, 352; over de post-
directeuren, 360; over de kloostergoederen, 363; over
de begrooing van oorlog, 378; over de staatsloterij,
407 en over de wet op de middelen, 428.

De Heer VAN HOËVELL sprak over de slavenquaestie,
168; over de buitenlandse zaken, 175; over Japan,
176; over consuls in Australië, twee malen, 183, 185;
over het ministerie van justitie, 203; over de verkie-
zingen, 209; over de geneeskundige politie, 236; over

binnenl. zaken, 249; over onderwijs en godgeleerdheid
(eene merkwaardige redevoering), 266; over de oplei-
ding van Indische ambtenaren hier te lande, 287, 291;
over de conservatie van oudheden op Java, 289; over
de Herv. Eeredienst, 307, 308; over marine-aange-
genheden, 334; over de rijks-advocatie, 355; over het
departem. van oorlog, twee malen, 373, 379; en over
kolonien [bazarregten en heereendiensten] 386 en 392.

De Heer THORBECKE sprak over ridderorden, 165;
over de verkiezingen, 209, 210; over de organieke
wetten (eene merkw. redevoering) 229; over de genees-
kundige politie, 236; over het onderwijs, 271; over
kunsten en wetenschappen (beide meesterstukken van
parlementaire toespraken) 280; over de academie te
Delft, 285; over het K. N. Instituut, 288; over het
vraagstuk der Eerediensten, twee malen, 317, 321;
over de wet op de middelen, drie malen, 411, 427, 429.

De Heer REINDERS sprak over het Ministerie van
Justitie, 207; over Binnenlandsche Zaken, 221, 255;
over de Hervormde Eeredienst, 307.

De Heer DOMMER, die te kennen had gegeven, dat
bijzondere redenen hem noopten dit jaar meer, dan
vroeger, het stilzwijgen te bewaren, sprak over de ge-
meentewet, 227; over het vraagstuk der R. K. Eere-
dienst, 316.

De Heer VAN ECK sprak bij de alg. meene discussiën,
164; over het Ministerie van Justitie, 194; over de
rijks-politie, 211; over het vraagstuk der Herv. Eere-
dienst, drie malen, 295, 301, 307; over dat der
R. K. Eeredienst, 312; over Oorlog 372, 373.

Eindelijk, de heer STORM sprak over Binnenlandsche
Zaken, 245; over de Herv. Eeredienst, 299; over de
R. K. Eeredienst, 312; over het politieke vraagstuk
bij Oorlog, 377.

Wij vragen, of de anti-revolutionaire partij, tegenover
zulke bezwaren, den naam van *eerlijke* partij verdient?

Wij eischen, dat de *Nederlander* zijne woorden intrekke,
volledig terugtrekke; het *Nederlandsche Volk* is met
zulke *loyale discussiën* niet gediend.

Of zal ons ook nu worden geantwoord: *Met u te
geene discussie mogelijk!*

Buitenland.

TURKIJE.

Er zijn berigten ontvangen uit Konstantinopel tot
den 12den. De afzetting van den Capudan-Paşa werd
voorzien. De vloet der verbondens mogendheden
zouden alleen aan de Zwarte-Zee binnen zeffen, wan-
neer de Russen troepen op het Turksch gebied mogten
ontschepen (zie hieronder). De oorlogsverklaring van
den Schach van Perzie aan het Turksche gouvernement
werd te Konstantinopel verwacht. Bij een firman der
Porte waren de aan Servie toegekeerde privilegien be-
vestigd.

Uit Smirna loopen de berigten tot den 12den. In
het binnenland hadden fanatieke demonstratiën der
bevolking tegen de Christenen plaats gegrepen.

Twee handelsvaartuigen aan een huis te Malta toe-
behorende, hadden bij den slag te Sinopa veel geleden.

Er zijn latere berigten uit Konstantinopel ontvangen,
welke melden, dat de vereenigde Fransche en Engel-
sche vloeten de Zwarte zee waren binnengezeild, ter
bescherming van de Turksche zeemagt.

AUSTRALIË.

De jongste berigten gewagen van eene verbazend
rijke goudgroeve, die laatstelijk in de omstreken van
Geelong ontdekt was. Aldaar is, volgens een brief
uit Hobart Town van 8 September j., op eene diepte
van 100 tot 130 voet, door eenige walgige personen
in drie dagen, 18,000 oncen gouds verzameld; een
klomp goud van 190 pond was er gevonden. Volgens
een later bericht uit Sidney van 19 September, voldeed
deze goudgroeve niet aan de groote verwachting, die
de eerste vondsten hadden opgewekt, daar de rijke
goudbedding van geringe uitgestrektheid scheen te zijn.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

DISCUSSIËN OVER DE BEGROTINGSWETTEN VAN 1854.

[De Eerste Kamer heeft gister avond die discussiën
geëindigd en al de begrotingswetten aangenomen.
Gelijk de Tweede Kamer is zij tot nadere bijeenroeping
gescheiden. Wij geven thans, daar plaatsgebrek ons
belette dit eerder te doen, verslag van de zitting van
gister ochtend, om morgen verslag van de zitting van
gister avond te geven. RED.]

ZITTING VAN DONDERDAG, 22 DECEMBER.

Voortzetting der beraadslagingen over de begrotingswet-
ten en wel eerst over hoofdst. V. *Binnenlandsche Zaken*.
De heer PASPOORT sprak over de GRIJPSKERKE zal ook vóór
hoofdstuk 300, en als vóór de uitgaven voor de
specteuren van de jagt en visscherij, doch alleen in de ho-
dat er spoedig gewild worden gegeven aan de belof-
wegen de bepaling van de nieuwe jagtwet; hij somt
scheiden bezwaren tegen de bestaande op.

De heer VAN RIJCKHOVEN behandelde onderscheid
vraagpunten. Hij heeft met uitstekend genoegen de verklar-
des Ministers in de Tweede Kamer vernomen, dat, zoals
de verordeningen deswege bestaan, hij ze in acht zal nemen
en handhaven, en dat Z. Exc. geene reactie wil, noch
deze zaak, noch in menig ander. Spr. zegt, dat de wet
1806 te regt als een parel voor Nederland werd beschouwd.
Hij geeft enkele voorbeelden aan van de heilzame gevolge-
der wet van 1806, en brengt dit in verband met hetge-
in het begin der eeuw nog op sommige plaatsen bestond.
Hij roemt in 't algemeen den onderwijzersstand. En hij wenscht
dat men niet terugkeere tot den vorigen, betreurenswaardig
staat van zaken. Hij hoopt, dat openbare scho'en mog-
blijven gemeene scholen.

Daarna komt Spr. tot de premien en de visscherij; hij
geen voorstander van premien, noch van bescheremde be-
lingen; de reglementaire bepalingen hier zijn echter in 't be-
der visscherij daargesteld; de opheffing daarvan zal, z.
een schok geven, vooral voor de groote visscherij. Dien sch-
moet men niet vermeederen door de ontņeming van
geheele premie, die toch reeds verminderd is.

De heer VAN ANBRINGA DE KEMPENAR behandelde
vraagpunt van de organieke wetten. Hij verklaart ge-
reactie te verlangen en heeft die ook niet bij het goud-
nemen opgemerkt. Hij gewaagt van verschillende witten
die, z. i., nadere overweging behoeven; 1o. de gemeentewet
deeft, z. i., den toestand van belangrijke gemeenten
belemmerd; de grootste en kleinste gemeenten zijn op de
zelfden voet gebracht; de bepalingen nopens belastingen
finantiën geven aanleiding tot moeilijkheden. — 2o. de
kieswet. Hare bepalingen zijn omslagtig en veroorzaken veel
kosten. — 3o. De wet op de jagt en visscherij. Deswege deeft
hij 't gevoelen des eersten sprekers. De jagtwet eischt ver-
beteringen. Het jagen voor de hebbers is eene onmogelijke
geworden. Er zijn ook ongerijmdheden in de wet gelege-
spr. draagt daarvan voorbeelden bij.

De heer VAN ANBRINGA DE KEMPENAR draagt ook op de spoorwegen. Men hoort
geen voorstander van de spoorwegen, zonder dat handel en re-
verheid er de vruchten van zien. Spr. vraagt of er ge-
mogelijkheid zal zijn om het meer dan algemeen gewenscht
doel te bevorderen.

Spr. gewaagt ook van de medische politie; en pindelt
over misbruik van gezag bij sommige ambtenaren, die me-
ning van burgemeesters aan kiesvereeningen. Met genoegen
heeft hij het antwoord des Ministers deswege gelezen; hij
beveelt die zaak verder aan de aandacht der regering.

De heer VADLAIN VAN GIESENBURG wijst 1o. op de nood-
kelijkheid van wettelijke regeling tot wering van empirie
in verband tot de deswege vroeger gedane toezegging; 2o.
bespreekt hij de langzakte, en hare verwoestingen, zont
dat er krachtige maatregelen worden genomen.

De heer GEMMELA komt op tegen sommige aanvallen
den loop der discussie gericht tegen hetgeen vroeger is geacht
of tot stand gebracht, als 1o. omtrent de jagtwet; ook een
herziening zal niet alle klachten doen ophouden. Iedere
zal wel hare gebreken hebben; moet men nu dadelijk tot
de herziening der jagtwet overgaan? 2o. het onderwijs, in
verband met de aanmerkingen van den heer V. RIJCKHOVEN
Spr. meent dat de vrijheid van bijzonder onderwijs mo-
gelaten worden in 't belang der ouders en der kinderen; de
de gemengde school toch kan het leerstellig onderwijs niet
goed achterwege blijven. 3o. De bedenkingen tegen de ge-
meentewet. Spr. vreesst dat door nu reeds aan het herzie-
te gaan, men de gebreken niet kunnen vermeederen.

De heer VAN WASSER behandelde de zaak der visscherij.
Hij hoorde met genoegen, dat de jagtwet herzien zal worde
want ook op het stuk der visscherij zijn in die wet onder-
scheidene leemten.

De heer LOTSJ vestigt op twee punten de aandacht. 1o.
dat het Rijk zich toch ernstig late gelegen liggen aan het
Observatorium te Leiden; 2o. behandelt hij het stoomschip
veer aan den Moerdijk, waaromtrent hij aandringt, dat tot
eindelijk eens worde voorzien.

De heer DE VOS VAN STREWIJK beantwoordt den he-
de KEMPENAR, wat de opmerkingen over de vermeerd-
wetten betreft; want hij kan niet toegeven dat de nod-
zakelijkheid bestaat om de gemeentewet te herzien, ja
hij betwijfelt het, of het de juiste tijd is, om daartoe
te gaan. Hij verheugt zich dan ook, dat de Regering
zegt heeft, dat de tijd nog te kort is, om tot dit herzie-
ning over te gaan. Hij acht het overbodig de Regering
in dat opzigt voorzigtheid aan te bevelen.

De heer SASSEN meent ook omzigtigheid in dat opz-
te moeten aanbevelen. Men moet alleen op die gebreken
aandacht gevestigd hebben, die de uitwerking daarvan
leemten. Er is toch in Nederland en in de geheele
reid geene wet zonder gebreken. Spr. zegt, dat hij
voorzijnder is van de Gwt. van 1848 en de beginselen
daarbij aangenomen. Waarom juist gewezen op de geb-
ken in latere wetten. Hij meent dat b.v. soms tegen
kieswet alleen gesproken wordt, om de kracht daarvan
doen verloren gaan. Door de jagtwet van 1852 heeft men
een waarborg gekregen, tot behoud van zijn eigendom.

De MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN spreekt
uitvoerende rede uit, waarvan de volgende punten
hoofdpunten doen kennen:

1. De JAGTWET. Bij herziening zullen de beginselen behouden blijven; maar eenige bijzonderheden gewijzigd en leemten aangevuld worden. De werkzaamheden der inspecteurs zijn zeer talrijk; indien zij behouden worden, zou het billijk zijn aanne tracterenten eenigzins te verhoogen. Zie, twijfelt of het stelsel der transactien, waaromtrent veel voor en tegen te zeggen valt, wel in het ontwerp zal worden opgenomen.

2. Hooger onderwijs. Z. Exc. heeft de zinswijze van den heer VAN RIJCKEVORSEL, wat betreft de toepassing van de verordeningen, zoo lang zij bestaan. Hij heeft dit weeds in de 2e Kamer gezegd. Z. Exc. geeft toe, dat het lot der onderwijzers dringend voorziening behoeft. Dit punt zal bij de wet worden behandeld. Nopens de wenschelijkheid van gesaengde scholen zal hij Spr. niet in zijne beschouwingen volgen. Z. Exc. hoort de wet nopens het lager onderwijs nog in deze zitting aan te bieden; dan zal het de tijd zijn de zaak in haar verband en geheel te beschouwen dan te beoordeelen. Thans zal hij deswege niet verder uitweiden.

3. Visscherij. Het gevoelen van den heer VAN RIJCKEVORSEL deswege verschilt niet veel van dat der Regering. De premien waren toch reeds tot de helft verminderd; voor 1854 worden zij weder met $\frac{1}{2}$ vermindert. Is het nu wenschelijk, dat men tot de herziening der bestaande reglementen overging? Die reglementen zullen wellicht nog niet ophouden van de premien te bezwaren of opgeveven worden.

4. De empirici. De wet, die ontworpen was, was zeer eenvoudig; doch stond in verband met de medische positie. Z. Exc. hoort toch, dat die wet spoedig aan het oordeel der vergadering zal worden onderworpen.

5. Wijziging der organieke wetten. In het algemeen is het de zinswijze der Regering, dat zij niet beweren wil, dat de organieke wetten geen gebreken hebben; doch wat de algemeene beginselen betreft, acht zij het niet raadzaam die te herzien. Doch als de ondervinding mogt aantoonen, dat het wenschelijk is, dat daartoe worde overgegaan, dan zal zij dit doen.

De ondervinding heeft reeds nopens de jagtwet de wenschelijkheid van herziening aangetoond; de aangegeven punten zal hij bij de herziening in overweging nemen.

6. Spoorwegen. De Regering verlangt niets liever, dan die zaak te bevorderen; in andere Staten zijn wetten, naar welke de aanvragen tot aanleg daarvan moet worden getoetst. Intusschen mag de behandeling van dit onderwerp daar met de milde behandeling hier wel vergeleken worden. Het getal aanvragen is hij zeer groot; vele leveren echter weinig waarborgen van zekerheid op, en de Regering heeft juist daarom, in het algemeen belang verlatend, dat er eenige waarborgen worden moeten gegeven.

7. Onaanzienlijke in de herziening der ronnings van de commissarissen des Konings. Z. Exc. rekent dit billijk en onafbrekbaar.

8. De regten van burgemeesters, bij de verkiezingen, als burgers. De Regering heeft hun geen aanschrijving deswege gegeven, doch hun die vrijheid gelaten, welke de Grondwet en de wetten hun toekennen.

9. Medische politie. Dit onderwerp is van grooten omvang. Eene Staats-Commissie heeft haar ontwerp opgemaakt, Z. Exc. kan zich grootelijks daarmee vereenigen.

10. Peartenschip. Die is wat de miffing zelf betreft en het personeel in een gewenschten toestand.

11. De langzichte. Z. Exc. laat daar in hoeverre de wet zodanige maatregelen kunnen worden genomen, als verlangd zijn, want het goed is te nemen: in allen gevallen zou zodanige bepaling nadelig voor het vrije handelsverkeer zijn. — Z. Exc. zegt, dat bij de inenting van het veeten koste van het gouvernement gaarne zal bevorderen.

12. Observatorium te Leiden. Men kan op de ondersteuning des Konings en van Z. Exc. rekenen, voor zoo veel de bevordering van kunsten en wetenschappen betreft; doch hij vraagt of er mogelijkheid bestaat om een aanzienlijke som, f 80,000, voor dezen post, op de begrooting te plaatsen.

Z. Exc. zal zich nu echter over dit punt niet nader uitlaten, maar de zaak onderzoeken.

13. Stoombootveer bij den Moerdijk. Z. Exc. erkent dat het tarief zeer hoog is; hij heeft reeds te kennen gegeven, dat de regering voornemens is in het volgend jaar wijziging in de dienst te brengen en het tarief te verminderen.

Z. Exc. geeft, dat hij hiermede de voornaamste in de herziening van de wetten, punten heeft behandeld.

Het hoofdstuk V wordt daarna met algemeene stemmen aangenomen.

Aan de orde is nu hoofdstuk VI, Hervormde Eredienst.

De heer VAN EYSINGA acht het voortdurend bestaan der beide departementen van Eredienst voor het oogenblik wenschelijk. Hij is echter niet voor de geheele scheiding van beide en Staat.

De MINISTER voor de Herv. Eredienst merkt op, dat wat men er ook van zegge van volledige afscheiding, er steeds vele punten van aansluiting tusschen den Staat en het kerkgenootschap overblijven. Zijn doel is, om in het kabinet op al die punten te letten, welke in verband met de zedelijkheid en godsdienst staan. Eene andere aanleiding is deze, dat er voor de Eredienst aanmerkelijke bijdragen worden verstrekt uit lands kas, en de Regering wil toe zien, dat hierin spaarzaamheid betracht worde.

Men gaat over tot de stemming over het ontwerp, dat met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Men komt in beraadslaging hoofdstuk VII, R. K. Eredienst.

De heer VAN DER LECK DE CLERCQ heeft berwaar, niet dat er een bezoldigd minister aan het hoofd van dit departement is geplaatst, ook niet dat de bisschoppelijke regeling is tot stand gebracht. Hij heeft intusschen ook te kennen gegeven, dat de bisschoppen zijn erkend, ginstalkeerd en thans zullen worden bezoldigd. Doch hij moet zijn medezaten betuigen, dat de bisschoppen en andere kerkelijke ambtenaren door den Staat zullen moeten worden bezoldigd. Hij gelooft, dat de vorige Regering de bezoldiging der bisschoppen nooit op het oog heeft gehad. Hij kan zich voorts niet vereenigen met het denkbeeld, dat daaruit meerdere kosten zouden moeten ontstaan. Het is toch niet ondenkbaar, dat het getal bisschoppen zullen worden vermeerderd en hunne bezoldigingen zal worden verhoogd. Hij weet wel, dat hetgeen nu aan de bisschoppen wordt toegekend, op eene andere wijze aan het R. K. kerkgenootschap werd verstrekt. Doch hij twijfelt, of het wel voordelig is, dat door de nieuwe organisatie, meer onkosten zullen worden gemaakt.

De Minister voor de zaken der R. K. Eredienst zegt, dat er geen sprake is van hoogere uitgaven. Zij zijn dezelfde gebleven als ten vorigen jare. Het betreft dan ook nu alleen eene repartitie van dezelfde som. De Grondwet legt aan de Regering de verplichting op, de kerkgenootschappen te beschermen en ze dus te bezoldigen, terwijl daarbij de tractementen der kerkeraars worden verzekerd. Er is hier alzo geen quaestie van onvoorzichtigheid of verhooging of van iets nieuws. Het tractement van een bisschop ad f 2500 is niet meer, dan men in aansluiting neemt, dat een dertigtal predikanten te Amsterdam dezelfde bezoldiging genieten. Bovendien is die bezoldiging nog beneden hetgeen in 1829 was bedongen, hetgeen hij staft door het bepaalde bij het vroegere concordaat. Van f 36,000 is men tot f 12,500 afgedaald voor de bezoldiging der bisschoppen.

De heer VAN DER LECK DE CLERCQ merkt op, dat de minister zijne rede verkeerd heeft opgevat. Hij had het cijfer der bezoldiging niet aangevallen; integendeel, hij erkent, dat dit zeer laag is. Hij heeft ook geen aanmerkingen op uitgaven in het algemeen. Maar zijne bedenking is, dat men nu is begonnen met bezoldigen. Wie waarborgt, dat er niet meer bisschoppen of bij andere kerkgenootschappen ook hogere geestelijken zullen worden aangesteld dan tot nu toe; en gebeurt dit, dan zal men ook dezen moeten bezoldigen. De minister zegt, dat uit bescherming voortvloeit de betaling; maar dan ook moesten de predikanten der afgescheidenen worden bezoldigd.

De MINISTER voor R. K. EREDIENST gelooft, dat er geen vrees bestaat, dat het getal bisschoppen zal worden vermeerderd; het vastgesteld getal mag als een normaal getal worden beschouwd; dat getal is werkelijk compleet. Hij had zelfs een minder getal gewenscht. Hij heeft voorts niet beweerd, dat bescherming bepaaldelijk betaling insluit. Neen, dat zegt hij niets meer zaast de bescherming staat tege, ook de verplichting om de kerkgenootschappen te betalen, art. 164 der Grondwet bepaalt bescherming, maar ook de betaling. Het is niet de bedoeling van de Grondwet, dat er in 1848 geen bisschoppen meer het de R. K. kerkgenootschap behoeft, en nu wordt het slechts een repartitie der daarvoor ingetrokken gelden.

De heer VAN DAM VAN ISBELT zal eveneens voor het hoofdstuk onder protest echnze tegen de uitdaging; door den minister aan art. 164 der Grondwet gegeven. Dat art. is hier in geen deel van enige toepassing.

Eindelijk wordt het hoofdstuk aangenomen met 31 stemmen tegen 4 (die van den heer VAN DER LECK DE CLERCQ. Hoofdstuk VIII (Marine) wordt, na eenige woordenwisseling, aangenomen met algemeene stemmen.

Thans komt in behandeling IX a, nationale schuld: ook dit wordt na eene gewaagde opheldering, door den heer van Rijckevorsel over de gelden voor het depôt van de muntbiljetten, aangenomen met algemeene stemmen.

Hoofdstuk IX b. (Dep. van Financien), wordt zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen.

Hoofdstuk X (Oorlog) is aan de orde. Op voorstel van den heer VAN ABLAING wordt besloten daarover heden avond de beraadslagingen te houden.

Copenhagen, 28 December.

Z. M. heeft benoemd: hij het personeel der militaire administratie: tot kapit.-kwartierm. bij het 4de regem. infant. [naar onderdom van rang], den luit.-kwartierm. J. J. van Die-ren, van het bat. mineurs en sapeurs; tot luit.-kwartierm. bij het bat. mineurs en sapeurs (naar onderdom van rang), den 2den luit.-kwartierm. jhr. A. W. F. van Spengler, van het regem. grenadiers en jagers; tot kapit. den 1sten bat. W. van der Staaf, arbor. van het 1ste regem. jagers.

Men meldt, dat Prins Hendrik der Nederlanden in gezegende omstandigheden verkeert.

Z. M. stoomschip Amsterdam, kap. luit. Spanjaard, is te Texel teruggekomen, na binnen 5 maanden Taval, New-York, La Guayra, Curaçao en St. Thomas te hebben bezocht. De geene koorts, die ook op dit schip gewoed heeft, is spoedig na de afreis uit W. I. verdwenen.

De algemeene rekenkamer heeft bekend gemaakt, dat weder bij haar is overgebracht voor eene som van f 1500 aan ingetrokken muntbiljetten van f 1000 en f 500, zoodat thans voor een bedrag van f 19,912.500 aan muntbiljetten is ingetrokken.

Ten gevolge van een overleg tusschen de Nederlandse en Belgische regeringen, is de verdeling van de hoeveelheden koffij, welke langs de verschillende kan-

alen, tegen verminderd regt in België kunnen ingevoerd worden, over het jaar 1854 geregeld, als volgt: Antwerpen 4,140,689 pd. Brussel 500,000 pd. Gent 1,003,497 pd. Luik 1,500,000 pd. Lommel (grote barriere) 125,000 pd. Loozen 125,000 pd. te zamen 7,394,186 pond.

Burgemeester en Wethouders van Groningen hebben namens den Raad een adres aan Z. M. gezonden, houdende eerbiedig verzoek, om de wet op het bouwen en planten in den omtrek van vestingwerken, niet goed te keuren, ten zulks om de menigvuldige beletse-len, welke die wet aan handel en nijverheid in den weg legt.

De Amersfoortse Courant meldt, dat de heer F. A. Hakmeijer, rector der Latijnsche school, waarschijnlijk zal worden benoemd tot schoolopziener in de plaats van den heer mr. A. van Goudbever.

Dat blad voorspelt niet veel goeds van die benoeming.

Op den 20sten hield Dr. S. Sarphati, uit Amsterdam, de eerste winter-voorzitting in de Utrechtsche afdeeling van de Maatschappij tot Nut der Israëlitin in Nederland, voor eene aanzienlijke schaar toehoorders. Hij had tot onderwerp gekozen de wederlegging van theoretici, die, bij de vestiging van het pauperisme, de praktijk geheel buiten berekening laten.

Op 20 Dec. beviel te Zevenbergen de vrouw van den arbeider Everding, van tweelingen, nadat zij (omtrent Drie-Koningen) in de maand Januarij van dit jaar reeds drielingen had gekregen.

Men meldt, dat de heer Sem, geëmploijeerde bij de factorij der Nederl. Handel-Maatschappij, in de maand Julij jl. te Acheen is geweest en tweemaal bij den Sultan ten gehoor is toegelaten.

In Friesland zijn thans ter wering van de langzichte in het geheel 8948 runderen gedood.

De Kammer Cour. zegt te verneemen, dat door den burgemeester van Genemuiden het plan is geopperd, om onder toezigt van de verschillende gemeentebesturen, de menigvuldige vaarten in den polder van Mastenbroek doorhet doen wegruimen der sneeuw, tot goed te herijden in de rigten. De overige burgemeesters in de om-geving zouden daaraan hunne goedkeuring en mede-werking toegezegd hebben.

Opheveningen 22 December. De gansche vloot van hier naar de Engelsche kust ter steurharingvisscherij uitgezonden, is thans, Gode zij dank, behouden teruggekere. Nimmer was de vangst zoo gezegend, dan dit jaar, en toch was die visscherij, gedurende de laatste jaren, bijzonder voordeelich afgelopen; deze teelt overtrof echter verre alle vroegere. In 1850 werden met 59 schuiten 6,600,000; in 1851 met 63 schuiten 8,100,000; in 1852 met 72 schuiten 9,390,000 en in dit jaar met 77 schuiten 16,590,000 haringen gevangen. Zespinken hebben 5, zeventien 4, vier en veertig 3, en tien pinken 2 reizen gedaan. Slechts één sterfgeval heeft er onder de bemanning aan boord plaats gehad, terwijl één visschersmatroos over boord gevallen en verdrinken is. In 1851 en 1852 had men ieder jaar het verlies van eene haringschuit te betreuren; dit jaar trof niet eene enkele ramp van dien aard onze reedery. — Met de kustvisscherij, zoo met de netten als met het hoekwant, blijft het allertrentigst gesteld, zoodat in de huisgezinnen van die visschers veel armoede heerscht; zoodat dan ook door de goede zorgen van het gemeentebestuur, reeds sedert enige dagen met de uidselingen van warmen soep is begonnen, welke spijs als altijd weder uit een smakelijk en wel toebe-reiden soep bestaat.

Gisteren is eene derde pink, geladen met bokking en toebehoorende aan den reeder P. de Niet, naar Ostende gezeld.

Men schrijft ons uit Zutphen: Met genoegen verneemt men dat het eindelijk aan de gever-moede pogingen onzer stedelijke regering en der burgerij heeft mogen gelukken van het Departement van Oorlog de toezegging te ontvangen, dat eerlang weder Kavallerie alhier ja garnizoen zal worden gelegd, waarvan wij nu reeds meer dan 3 jaren verstoken zijn. Er worden reeds voorbereidelen gemaakt om van stadswegs de kazerne en stallingen in veel verhelden staats te brengen; — terwijl men verzekert, dat de heer G. J. Roosegaarde, ondanks de grieveude mistekening die ZEd. in dit jaar van den Raad en de burgerij heeft ondervonden, met de meeste bereidwilligheid heeft toegestemd, de stadsgebouwen, thans voor zijne leerlooberij geboezigd wordende en welke ZEd. nog bijna 7 jaren in gebruik konde behouden, dadelijk te zullen ontruimen om tot bovenbedoelde

verbeterde stalling en kazerne te worden dienstbaar gemaakt.

Daarentegen vernemen wij met leedwezen dat door het Departement van Oorlog, afwijzend zoude zijn beschikt op het verzoek van den gemeenteraad, strekkende om gebruik te mogen maken van eene buitengracht en wal tot aanleg der nieuwe haven en kade; zoodat dit voornemen, aan welks uitvoering deze stad zooveel gelegen is, welligt nu in langen tijd niet zal kunnen verwezenlijkt worden.

Uit Meppel schrijft men: In de raadsvergadering van Woensdag avond heeft de bestaande Commissie van toezigt op de rigtige uitvoering van het Contract door de stad Meppel met de Drentsche Kanaal-Maatschappij gesloten, hare eindverslagen uitgebragt. Zij heeft verzocht dat de raad moge besluiten, het dage-

lijksch bestuur te magtigen en des noods te gelasten, om de Maatschappij te noodzaken, dat zij de willekeurige door graving van de brouwerstraat weder dempen, de vrije afvoer van het waterleij langs de bleek van Mej. Prins in Meppel door het wegnemen van de daar geplaatste dam, en dat het mallegatschutje weder ter plaatse van waar het is weggenomen worde gesteld. Door een vijftal leden van den raad is de vergadering verzocht, te besluiten om burgemeester en Wethouders verantwoordelijk te stellen voor de nadeelen, welke er uit kunnen voortvloeijen, dat de Drentsche Kanaal-Maatschappij niet heeft uitgevoerd de werken in Meppel waartoe zij volgens de Concessie en bovenbedoeld contract is verplicht. Een en ander op grond en naar aanleiding van art. 179 Lt. R in verband met art. 183 der Gemeentewet.

De Staats-Courant deelt mede het navolgend

OVERZIGT van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de elf eerste maanden van 1853, in vergelijking gebragt met derzelver opbrengst over de tien eerste maanden van 1852.

BENAMING DER MIDDELEN.	BEDRAG der raming.	1/10 der raming.	OPBRENGST over de elf eerste maanden van 1853.	OPBRENGST over de elf eerste maanden van 1852.
Directe Belastingen.				
Grondbelasting	f 10,145,925.00	f 9,300,431.25	f 9,731,257.40 ⁵	f 9,700,841.18 ⁵
Personeel	6,204,000.00	5,687,000.00	6,032,281.56	6,042,376.73
Patenten	2,393,600.00	2,194,133.30	2,328,471.34	2,424,515.92
Regt op de Mijnen	193.43	177.32	34.39	
TOTAAL	f 18,743,718.43	f 17,181,741.87	f 18,092,044.69⁵	f 18,167,733.84
In- en Uitgaande Regten en Scheepvaartregten.				
Regten op den in- en uitvoer	f 3,616,000.00	f 3,314,666.65	f 3,458,595.22	f 3,560,020.26
Tonnegeld van de Zeeschepen	452,000.00	414,333.33	465,476.51 ⁵	527,518.57 ⁵
Scheepvaartregten	500,000.00	458,333.33	476,498.45	498,998.69 ⁵
Vuur-, Ton- en Bakengelden	200,000.00	183,333.33	214,080.37	234,545.30
Formaat-Zegel	9,660.00	8,855.00	9,655.54	9,939.25 ⁵
TOTAAL	f 4,777,660.00	f 4,379,521.64	f 4,624,306.10	f 4,801,051.97⁵
Accijnzen.				
Suiker	f 1,363,636.36	f 1,249,999.98	f 1,070,207.39 ⁵	f 800,724.88 ⁵
Wijn	1,110,000.00	1,017,600.89	1,104,205.29 ⁵	1,091,618.87
Binnenlandsch Gedistilleerd	3,922,000.00	3,595,166.66	3,590,059.38 ⁵	3,642,208.00 ⁵
Buitenlandsch Gedistilleerd	266,400.00	244,200.00	254,078.89 ⁵	249,773.91 ⁵
Geslagt	1,090,890.00	999,982.50	1,355,182.74 ⁵	1,558,027.43
Zout	2,208,000.00	2,024,000.00	1,976,082.55	1,845,233.21 ⁵
Zeepp	1,138,500.00	1,043,625.00	1,075,208.65 ⁵	1,100,127.38
Bieren en Azijnen	414,000.00	379,500.00	406,750.99 ⁵	406,044.31 ⁵
Steenkolen	862,500.00	790,625.00	913,076.06 ⁵	862,574.53 ⁵
Turf	1,312,000.00	1,202,666.66	1,256,547.78 ⁵	1,173,138.47
Gemaal	4,059,000.00	6,720,750.00	3,995,841.14 ⁵	3,330,580.80 ⁵
10 % collectief Zegel	1,774,692.63 ⁵	1,626,801.55	1,698,913.39	1,655,503.65 ⁵
Vervoerbiljetten	81,400.00	74,616.66	79,684.64	78,392.73
TOTAAL	f 19,603,018.99⁵	f 17,969,434.01	f 18,775,838.94	f 18,296,848.20⁵
Waarborg en Belasting der Gouden en Zilveren Werken.				
Belasting	f 140,000.00	f 128,333.35	f 170,995.89	f 156,188.35
Essaailoon	21,000.00	19,250.00	27,575.54	
TOTAAL	f 161,000.00	f 147,583.35	f 198,571.43⁵	f 156,188.35
Indirecte Belastingen.				
Zegelregten	f 1,537,000.00	f 1,454,750.00	f 1,591,376.62	f 1,144,250.11
Registratieregten	4,236,600.00	3,882,550.00	4,488,596.08 ⁵	4,064,480.47 ⁵
Griffieregten	41,400.00	37,950.00	35,747.29	35,202.91
Hypotheekregten	345,000.00	316,250.00	375,712.02 ⁵	346,227.44
Successieregten	3,243,000.00	2,972,750.00	2,895,461.48	2,593,017.85
TOTAAL	f 9,453,000.00	f 8,667,250.00	f 9,386,893.50	f 8,583,278.79
Opbrengst der Posterijen.	f 1,300,000.00	f 1,191,666.66	f 1,349,405.77	f 1,276,826.96 ⁵
Opbrengst der Staats-Loterij	f 400,000.00	f 366,666.66	f 413,866.50	f 414,666.50
TOTAAL-GENERAAL	f 54,438,397.42⁵	f 49,901,884.10	f 52,310,926.94⁵	f 51,726,641.73⁵

Advertentiën.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel en alom is te bekomen:
Fransch-Hollandsch en Hollandsch-Fransch WOORDENBOEK.

Zak-formaat, 2 Deelen, gebonden in keurige linnegelsch-linnen banden, met vergulde rugtitels, groot 10 pag. of 66 vellen in twee kolommen, met eene niet duidelijke letter, door D. BOMHOFF Hz. 2de druk.

Slechts f 4.25.

Dit WOORDENBOEK is verrijkt met eenige duizende woorden, die in geene der andere voorkomen, met alle zorg bewerkt door den kundigen Lexicograaf D. BOMHOFF Hz. Met volle ruimte mogen uitgever dit uitgebreid en goedkoop Woordenboek aan een ieder aanbevelen, als tot heden het volledigste wat men zich kan aanschaffen.

GESCHIEDENIS VAN HET

MUNT- EN BANKWEZEN

Nederlandsch Indië,

sedert de herstelling van het Nederlandsch gezag in 1816.

vermeerderd met een overzicht van de bestaande muntstelsels in Britsch-Indië, Ceylon, eenige Portugeesche Spaansche en Fransche Koloniën, in China, Cochinchina, Arabië en Perzië,

DOOR
C. D. STEYN PARVE.

TIJDSCHRIFT

VOOR DE
REGISTRATIE, HET NOTARISAMBT, HYPOTHEEKWEZEN

EN DE REGTEN VAN

ERFFOLGEN EN SUCCESIE.
 G. 8. N°. 1 en 2 van den jaargang kost slechts f 4.80. Van de zes uitgegeven jaargangen zijn nog slechts ENIGE COPIËN PLETE Ex. voorhanden.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 28 December 1853.		Busland.	
Nederl. Pct.			Pct.
Ned. W. Schuld. 2 1/2	61 1/2 % 1/2	Hope 1798/1818	5 105 1/2
Dito Certificat. 3	73 1/2 %	Dito 1828/1829	5 103 1/2
Dito Dito . . . 4	93 1/2 % 1/2	Cert. 1831/1838	5 95 1/2
O. I. Leening . . . 4		Dito Dito	4 1/2 95
Amort. Syndic. 3 1/2		Dito Hope . . . 4	89 1/2
Hand.-Maats. . . 4 1/2		Dito Stiegitz . . . 4	87 1/2 %
Belgie.		Dito dito 5e Ser. . 4	
Certificaten . . . 2 1/2		Inachr. Assig. . . 6	
D ^o Rothschild . 2 1/2	50 %	Certific. dito . . . 6	
Frankrijk.		Polen.	
Obligatiën . . . 3		Obligatiën . . . 4	89 %
Spanje.		Oostenrijk.	
Nieuwe 1	21 1/2	Metal 1850/01 . . . 5	76 1/2 % 1/2
Dito Buitenl. . . 3	45 1/2	Dito bet. Amst. . . 5	91 %
D ^o Binnenl. m. . 8	41 1/2	Dito letter B. . . 5	91 %
Bew. Sp. Com. . . 5 1/2		Dito 1847 . . . 2 1/2	39 1/2 % 1/2
Amort. Schuld.		Dito 1851/1852 . 2 1/2	39 1/2 % 1/2
Portugal.		Braz.	
Londen nieuwe . 5	87 1/2 % 1/2	by Roths. p. s. 500 5 pct. 99	
Dito uitgest. . . 4		dito Onh. 22 1/2	
		dito 1847 . . . 1	
		dito 1851/1852 . 2 1/2	

Bij matigen handel werden heden in Holl., Spaansche, Portugeesche en Oostenr. fondsen eenige verkoopprijzen getoond, die de prijzen algemeen drakten.

FRANKFORT, Donderdag, 22 Dec. 5 pct. Metal. 79 1/2; Bankact, 1397; Spanje 1 pct. 21 1/2; dito 3 pct. 41 1/2; Wissel op Weenen 102 1/2. De beurs was algemeen iets flauwer.

LONDEN, Donderdag, 22 Dec. Consols 94 1/2; Spanje 3 pct. 46 1/2; Mexico 24 1/2; Peru 69; Uitgestelde dito 49; Sardinië 90 1/2. Consols, Spaansche en Mexicaansche 1 pct., Sardinsche 1 pct. lager; Peruaansche daarentegen op nieuw merklijk hooger.

PARIJS, Donderdag 22 December. Fr. 3 pct. 74.90, dito 4 1/2 pct. 101.— Spanje 1 pct. 21 1/2; dito 3 pct. 42 1/2. De 3 pcts. zijn 30 c. gerezen, de 4 1/2 pct. waren onveranderd. Spaansche iets flauwer.

WEENEN, Donderdag, 22 Dec. 5 pct. Metal. 93 1/2; Bankactien 1377; Wissel op Londen 11.17; Zilver, 15 1/2. Fonds noch wissel hebben noemenswaard gevarieerd.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON te 's Gravenhage.

Ingezonden Stukken.

EENE VRAAG AAN DE DAGBLADEN IN NEDERLAND.

De Redactie van *de Grondwet* zal den schrijver dezes zeer verplichten, door de opname van de volgende vragen aan de dagbladen in Nederland.

Is de Zegelwet op de dagbladen alléén geschreven voor de constitutionnele pers, en mag de ministriële pers die overtreden?

Reeds drie maanden geleden gaf de *Amsterdamsche Courant* een ONGEZEGELD Bijvoegsel uit, dat niet een officieel stuk bevatte, maar een beredeneerd, van de Redactie uitgegaan *Beknopt overzicht der handelingen van den Gemeenteraad van Amsterdam, gedurende het tijdvak van 8 Oct. 1851 tot 6 September 1853.*

Naar mijne meening stelde dit reeds eene overtreding daar van de bepalingen der zegelwet; zijnde bij lateren maatregel — geloof ik — slechts vrijgesteld van zegel Bijvoegsels, die de handelingen van de Staten-Generaal,

Provinciale Staten en Gemeenteraden en de, van deze lichamen uitgegane documenten, zouden inhouden.

In het MEDE ONGEZEGELD Bijvoegsel, dat de *Amsterdamsche Courant* heden heeft uitgegeven, is nog verder gegaan. Daarin wordt toch gevonden een *Ingezonden stuk*, OVER DE *CELLULAIRE GEVANGENIS*, door S. C. geschreven.

Wanneer ook dit, in het oog van den tegenwoordigen Minister van Finantiën, geene overtreding van de zegelwet daartelt, dan vraag ik, of de constitutionnele pers niet eens kon beproeven, om, op zekeren dag, allen te gelijk een *ongezegeld Nummer* uit te geven?

Het Ministerie van *de tegenovergestelde rigting* zal immers niet met twee maten en met twee gewigten, de wetten des lands toepassen, die, naar de jongste verklaring van den Heer VAN REENEN, terecht, zoo lang zij bestaan, geëerbiedigd en gehandhaafd behooren te worden?

's Gravenhage, 23 December 1853.

Uw bestendige lezer,
 PIET REGTUIT.